

Aloite 8: Laadukkaat sote-palvelut ja reilut työolot vaativat kestäväää rahoitusta

Aloitteen tiivistys:

Hyvinvointialueiden nykyinen rahoitusmalli ja alijäämän kattamisvelvoite ovat johtaneet säästöihin, jotka heikentävät sosiaali- ja terveystalvveluja sekä kuormittavat henkilöstöä. Leikkaukset kohdistuvat erityisesti ikääntyneisiin ja naisvaltaisille aloille, lisäten mm. hoivaköyhyyttä ja omaisten vastuuta.

Sosialidemokraattiset Naiset esittävät, että SDP varmistaa, ettei velkajarru heikennä palveluja tai työoloja, ja kehittää rahoitusmallia, joka turvaa laadukkaat ja yhdenvertaiset palvelut.

Puoluehallituksen päätösesitys: Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen turvata laadukkaat ja saavutettavat palvelut hyvinvointialueilla.

Pointit aloitteesta:

- Palvelujen yhdenvertainen saatavuus on jokaisen oikeus. Nykyinen rahoitusmalli ja alijäämän kattamisvelvoite pakottavat hyvinvointialueet säästöihin, jotka näkyvät suoraan palvelujen heikkenemisenä. Rahoitusjärjestelmää on kehitettävä niin, että kansalaisten palvelut turvataan ja palveluiden saatavuus ei ole kiinni asuinalueesta.
- Pitkäjänteinen palvelujen järjestäminen on tärkeää. Hyvinvointialueilla ei ole verotusosikeutta, joten ne eivät voi tasata talouttaan itse. Liian tiukka velkajarru estää ennakoivan ja kestäväen suunnittelun sekä tarvittavat investoinnit palvelujen kehittämiseen.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin turvaaminen tulee huomioida päätöksissä. Säästöt ovat johtaneet henkilöstövähennyksiin ja työkuorman kasvuun, mikä heikentää työolosuhteita ja lisää alan veto- ja pitovoimaongelmia. Ilman hyvinvoivaa henkilöstöä palvelujen laatu ja turvallisuus vaarantuvat.
- Naisvaltaisten alojen aseman parantaminen tulee olla tavoite. Hoiva- ja sosiaalialat ovat valtaosin naisvaltaisia ja kärsivät leikkauksista suhteettoman paljon. Toimiva ja tasa-arvoinen rahoitusmallin on myös tasa-arvokysymys ja keino vahvistaa naisten asemaa työelämässä. Naiset ovat enemmistönä sekä sosiaali- ja terveystalvveluiden käyttäjinä että työntekijöinä. Hyvinvointialueiden rahoitus on siten suoraan naisten asemaa ja elämälaatua koskeva kysymys.
- Ikääntyneiden ja haavoittuvien ryhmien suojelu on huomioitava päätöksissä. Leikkaukset osuvat erityisen kovasti ikääntyneisiin ja paljon palveluja tarvitseviin. Palvelujen karsiminen lisää hoivaköyhyyttä ja siirtää vastuuta omaisille, usein naisille. Se kasvattaa hoivavastuun sukupuolittuneisuutta. Näillä on myös merkitystä mm. naisten työelämään ja sitä kautta jopa naisten eläkeläisköyhyyteen.
- Kustannusten kasvun ehkäisy pitkällä aikavälillä on tärkeää. Se ei kuitenkaan saa johtaa siihen, että palveluihin ei päästä tai ennaltaehkäisevistä palveluista leikataan. Palvelujen heikentäminen johtaa usein raskaampiin ja kalliimpiin korjaaviin toimiin myöhemmin. Toimivat peruspalvelut ovat taloudellisesti ja inhimillisesti järkevä ratkaisu.
- Hyvinvointialueuudistuksen tarkoituksena oli parantaa palvelujen saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Rahoitusmallia on kehitettävä, jotta nämä tavoitteet eivät jää toteutumatta.

DEMARINAISSET

- Luottamusta julkisiin palveluihin on vahvistettava. Kun palveluja joudutaan karsimaan, ihmisten luottamus hyvinvointivaltioon heikkenee. Vakaa ja oikeudenmukainen rahoitus tukee kansalaisten luottamusta ja yhteiskunnallista vakautta.